Judikatūras krājums

VISPĀRĒJĀS TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta)

2018. gada 3. maijā*

Šķīrējklauzula – Septītā pamatprogramma pētniecībai, tehnoloģiju attīstībai un demonstrējumu pasākumiem (2007. līdz 2013. gads) un Pētniecības un inovācijas pamatprogramma "Apvārsnis 2020" – Maksājumu apturēšana un dotāciju līgumu izbeigšana pēc finanšu revīzijas – Prasība, kuras mērķis ir panākt, ka Komisija samaksā summas, kas tai ir jāmaksā atbilstoši dotāciju līgumu izpildei – Ārpuslīgumiskā atbildība

Lieta T-48/16

Sigma Orionis SA, Valbona [*Valbonne*] (Francija), ko pārstāv *S. Orlandi* un *T. Martin*, *avocats*,

prasītāja,

pret

Eiropas Komisiju, ko pārstāv *F. Dintilhac* un *M. Siekierzyńska*, pārstāvji,

atbildētāja,

par, pirmkārt, prasību, kas ir pamatota ar LESD 272. pantu un ar ko tiek lūgts piespriest Komisijai samaksāt prasītājai summas, kuras tai jāmaksā saskaņā ar līgumiem, kas noslēgti saistībā ar Septīto pamatprogrammu pētniecībai, tehnoloģiju attīstībai un demonstrējumu pasākumiem (2007. līdz 2013. gads) un Pētniecības un inovācijas pamatprogrammu "Apvārsnis 2020", un, otrkārt, prasību, kas ir pamatota ar LESD 268. pantu un ar ko tiek lūgts atlīdzināt kaitējumu, kurš prasītājai esot nodarīts tādēļ, ka Komisija nav pildījusi savus pienākumus.

VISPĀRĒJĀ TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētāja I. Pelikānova [*I. Pelikánová*], tiesneši P. Niuls [*P. Nihoul*] (referents) un J. Svenningsens [*J. Svenningsen*],

sekretāre: M. Maresko [*M. Marescaux*],

ņemot vērā tiesvedības rakstveida daļu un 2017. gada 27. jūnija tiesas sēdi,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – franču.

Spriedums

Tiesvedības priekšvēsture

1 Prasītāja *Sigma Orionis SA* ir atbilstoši Francijas tiesību aktiem dibināta sabiedrība, kas nodarbojas ar Savienības projektu rezultātu izplatīšanu un paziņošanu informācijas tehnoloģiju jomā.

2 Prasītāja ar Komisiju noslēdza 36 dotāciju nolīgumus saistībā ar Septīto pamatprogrammu pētniecībai, tehnoloģiju attīstībai un demonstrējumu pasākumiem (2007. līdz 2013. gads) (turpmāk tekstā – "PP7"), kas pieņemta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 1982/2006/EK (2006. gada 18. decembris) par PP7 (OV 2006, L 412, 1. lpp.).

3 Turklāt tās pašas līgumslēdzējas puses noslēdza astoņus dotāciju nolīgumus saistībā ar Pētniecības un inovācijas pamatprogrammu "Apvārsnis 2020" (turpmāk tekstā – "A2020"), kura izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1291/2013 (2013. gada 11. decembris), ar ko izveido A2020 un atceļ Lēmumu Nr. 1982/2006 (OV 2013, L 347, 104. lpp.).

OLAF *veiktā izmeklēšana*

4 2014. gada 24. janvārī Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) pret prasītāju uzsāka izmeklēšanu par iespējamām manipulācijām ar darba laika uzskaites tabulām un pārāk lielu algu piešķiršanu par stundu PP7 projektu ietvaros.

5 Šī izmeklēšana tika pamatota ar 3. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES, Euratom) Nr. 883/2013 (2013. gada 11. septembris) par izmeklēšanu, ko veic *OLAF*, un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1073/1999 un Padomes Regulu (Euratom) Nr. 1074/1999 (OV 2013, L 248, 1. lpp.).

6 2014. gada 14. aprīlī *OLAF* informēja prasītāju, ka pret to tika uzsākta izmeklēšana. Šajā saistībā tai tika pieprasīti vairāki dokumenti. Turklāt tika savāktas prasītājas bijušo darbinieku sniegtās liecības.

7 Šie elementi pārliecināja *OLAF* par nepieciešamību veikt pārbaudi uz vietas, pamatojoties uz 5. pantu Padomes Regulā (Euratom, EK) Nr. 2185/96 (1996. gada 11. novembris) par pārbaudēm un apskatēm uz vietas, ko Komisija veic, lai aizsargātu Eiropas Kopienu finanšu intereses pret krāpšanu un citām nelikumībām (OV 1996, L 292, 2. lpp.).

8 Ar 2014. gada 14. novembra vēstuli *OLAF* informēja *parquet de Grasse* [Grasas prokuratūru] (Francija) par savu nodomu veikt pārbaudes un apskates uz vietas prasītājas galvenajā birojā. *OLAF* tajā lūdza arī sniegt visu nepieciešamo Francijas iestāžu palīdzību, tostarp veikt drošības pasākumus saskaņā ar valsts tiesību aktiem, lai nodrošinātu pierādījumus.

9 No 2014. gada 2. līdz 5. decembrim *OLAF* veica šādas pārbaudes un apskates uz vietas. Izmeklētāji savāca dokumentus un informāciju. Viņi uzklausīja divas iesaistītās personas un piecus lieciniekus prasītājas advokāta klātbūtnē.

10 2015. gada 28. aprīlī *OLAF* sniedza abām iesaistītajām personām iespēju izteikt savus apsvērumus par faktiem, kas uz tām attiecas.

11 Pēc tam *OLAF* nosūtīja Komisijas dienestiem savu galīgo ziņojumu. Šajā ziņojumā tas ieteica Komisijai atgūt summu 1 545 759 EUR apmērā un apsvērt iespēju piemērot administratīvas un finansiālas sankcijas, kuras minētas 109. pantā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES, Euratom) Nr. 966/2012 (2012. gada 25. oktobris) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, un par Padomes Regulas (EK, Euratom) Nr. 1605/2002 atcelšanu (OV 2012, L 298, 1. lpp.).

Komisijas veiktie pasākumi

12 Ar 2015. gada 7. oktobra vēstuli Komisija informēja prasītāju par savu nodomu piemērot tai administratīvu sankciju, kas ietver prasītājas izslēgšanu no jebkādas dalības Eiropas Savienības [publiskā] līguma slēgšanas tiesību vai dotāciju piešķiršanas procedūrā uz pieciem gadiem, apturēt maksājumus attiecībā uz piecpadsmit PP7 projektiem un pieciem projektiem, kas noslēgti saistībā ar A2020, izbeigt savu dalību divpadsmit PP7 projektos un visos projektos, kuri noslēgti A2020 ietvaros, kā arī izbeigt savu dalību sešu dotāciju nolīgumu sagatavošanā A2020 ietvaros.

13 Šajā pašā vēstulē prasītāja tika aicināta iesniegt savus apsvērumus par ierosinātajiem pasākumiem.

14 Atbildot uz to, prasītāja ar 2015. gada 28. oktobra vēstuli apstrīdēja *OLAF* ziņojumu. Tā apgalvoja, ka šī iestāde nav sniegusi nekādus pierādījumus par krāpšanas pastāvēšanu. Šajā vēstulē tā arī norādīja, ka *OLAF* secinājumi ir kļūdaini un pārspīlēti.

15 Pēc šīs informācijas apmaiņas Komisija paziņoja prasītājai par tās dalības izbeigšanu trīs nolīgumu virknēs, kā arī par maksājumu apturēšanu attiecībā uz dažiem no šiem nolīgumiem.

16 Pirmā virkne ietver divus saistībā ar PP7 noslēgtus dotāciju nolīgumus, kuri attiecīgi ir Nr. 612451 – *CRe-AM* un Nr. 610947 – *RAPP*. Ar 2015. gada 1. decembra vēstuli Komisija nolēma apturēt visus kārtējos un turpmākos maksājumus, kā arī izbeigt prasītājas dalību šajos divos nolīgumos. Ar 2015. gada 21. decembra vēstuli prasītāja iesniedza sūdzību *Redress II* komitejai, kura ir Komisijā izveidota pārsūdzības komiteja un kura ir minēta 5.3. punktā pielikumā Komisijas Lēmumam 2011/161/ES, Euratom (2011. gada 28. februāris), ar ko groza Lēmumu C(2008) 4617 par noteikumiem priekšlikumu iesniegšanas, vērtēšanas, atlases un dotāciju piešķiršanas procedūrām attiecībā uz netiešajām darbībām saskaņā ar PP7 un saskaņā ar Eiropas Atomenerģijas kopienas (*Euratom*) 7. pamatprogrammu kodolpētniecības un apmācību pasākumiem (2007.–2011. gads) (OV 2011, L 75, 1. lpp.). *Redress II* komiteja 2016. gada 29. janvārī šo sūdzību noraidīja. Tā uzskatīja, ka apturēšanas, iepriekšējas informācijas sniegšanas un dalības izbeigšanas procedūras ir veiktas saskaņā ar piemērojamiem principiem un noteikumiem. Saistībā ar to, ka *Redress II* komiteja bija noraidījusi sūdzību, Komisija ar 2016. gada 2. februāra vēstuli apstiprināja savu lēmumu izbeigt prasītājas dalību šajos divos nolīgumos.

17 Otrā nolīgumu virkne attiecas uz nolīgumiem Nr. 609154 – *Performer* un Nr. 314671 – *Resilient*, kuri arī ir noslēgti PP7 ietvaros. Par maksājumu apturēšanu un prasītājas dalības izbeigšanu attiecībā uz šiem nolīgumiem tika paziņots attiecīgi 2016. gada 26. un 28. janvārī.

18 Trešā virkne attiecas uz projektu saistībā ar A2020, kas ietver nolīgumu Nr. 645775 – *Dragon Star Plus*. Komisija 2016. gada 27. janvārī informēja projekta koordinatoru, ka prasītājas dalība tiek pārtraukta.

Valsts procedūras

19 Pēc ziņojuma iesniegšanas Komisijai *OLAF* to nosūtīja Francijas iestādēm, iesakot tām attiecībā uz konstatēto rīcību uzsākt kriminālprocesu valsts līmenī, pamatojoties uz Francijas tiesību aktiem, ciktāl šie tiesību akti attiecas uz šo rīcību.

20 Pēc šādas saziņas *procureur de la République de Grasse* [Grasas pilsētas (Francija) Republikas prokurors] 2015. gada 10. aprīlī lūdza uzsākt izmeklēšanu pret X par krāpšanu saistībā ar nodarījumiem, kas īstenoti no 2011. gada 14. novembra līdz 2015. gada 10. aprīlim, nodarot kaitējumu Savienībai. 2015. gada 15. oktobrī pret prasītāju, tās vadītāju un divām tās amatpersonām tika celta apsūdzība par krāpšanu.

21 Šī lieta tika iesniegta *Chambre de l'instruction de la cour d'appel d'Aix-en-Provence* (Ēksanprovansas apelācijas tiesas Izmeklēšanas palāta) (Francija) (turpmāk tekstā – "Izmeklēšanas palāta"), kas 2015. gada 17. decembrī pasludināja spriedumu, kurā tā atzina par spēkā neesošiem dokumentus, ko Francijas iestādes izmantoja saistībā ar Francijā uzsākto kriminālprocesu pret prasītāju, tās vadītāju un divām iepriekš minētajām amatpersonām. Minētā tiesa uzskatīja, ka šie dokumenti ir iegūti, pārkāpjot vairākas procesuālās garantijas, kas paredzētas, lai nodrošinātu tiesības uz aizstāvību. Starp dokumentiem, kas tādējādi tika pasludināti par spēkā neesošiem, bija arī galīgais ziņojums, ko *OLAF* nosūtīja Francijas iestādēm.

22 Ar 2016. gada 19. februāra spriedumu *tribunal de commerce de Grasse* [Grasas Komerclietu tiesa] attiecībā uz prasītāju uzsāka sanācijas procesu un iecēla maksātnespējas procesa administratoru.

23 2016. gada 27. aprīlī minētā tiesa izdeva rīkojumu par prasītājas likvidācijas [ar tiesas nolēmumu] procesu.

24 2016. gada 4. maijā Komisija deklarēja kā prasījumus prasītājas pasīvā summas, kuras saskaņā ar tās viedokli prasītājai bija jāatmaksā Komisijai par visiem izbeigtajiem dotāciju nolīgumiem. Prasītāja apstrīdēja šos prasījumus, kuru kopējā summa ir 2 639 815,4 EUR.

25 2017. gada 8. septembrī *tribunal de commerce de Grasse* ar diviem rīkojumiem noraidīja Komisijas deklarētos prasījumus prasītājas pasīvā, pamatojoties uz apstākli, ka *OLAF* veiktā izmeklēšana, kuras rezultātā Komisija uzskatīja, ka dažus maksājumus nevajadzēja izmaksāt prasītājai, tika pasludināta par "spēkā neesošu" ar Izmeklēšanas palātas 2015. gada 17. decembra spriedumu.

Tiesvedība un lietas dalībnieku prasījumi

26 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2016. gada 2. februārī, prasītāja cēla šo prasību.

27 Ar atsevišķu dokumentu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts tajā pašā dienā, prasītāja iesniedza pieteikumu par pagaidu noregulējumu.

28 Ar 2016. gada 30. septembra vēstuli, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegta 2016. gada 3. oktobrī, *tribunal de commerce de Grasse* pilnvarotais likvidators deva atļauju prasītājas advokātam turpināt tiesvedību Vispārējā tiesā.

29 Ar 2017. gada 25. augusta rīkojumu *Sigma Orionis*/Komisija (T-48/16 R, nav publicēts, EU:T:2017:585) Vispārējās tiesas priekšsēdētājs noraidīja pieteikumu par pagaidu noregulējumu un atlika lēmuma pieņemšanu par tiesāšanās izdevumiem.

30 Pēc tiesneša referenta priekšlikuma Vispārējā tiesa (pirmā palāta) nolēma sākt tiesvedības mutvārdu daļu.

31 2017. gada 27. jūnija tiesas sēdē tika uzklausīti lietas dalībnieku mutvārdu paskaidrojumi un atbildes uz Vispārējās tiesas uzdotajiem jautājumiem.

32 Tiesvedības mutvārdu daļa tika pabeigta 2017. gada 27. jūnijā.

33 2017. gada 25. oktobrī Vispārējā tiesa izdeva rīkojumu par tiesvedības mutvārdu daļas atkārtotu sākšanu, piemērojot Vispārējās tiesas Reglamenta 113. pantu.

34 Ar 2017. gada 25. oktobra lēmumu Vispārējās tiesas pirmās palātas priekšsēdētājs nolēma pievienot lietas materiāliem divus *tribunal de commerce de Grasse* 2017. gada 8. septembra rīkojumus, kuri minēti šā sprieduma 25. punktā, kā arī vienu pielikumu; prasītāja minētos dokumentus iesniedza Vispārējās tiesas kancelejā ar 2017. gada 22. septembra vēstuli.

35 Saskaņā ar Reglamenta 85. panta 4. punktu Vispārējā tiesa deva lietas dalībniekiem iespēju paust viedokli par šiem dokumentiem, ko tie izdarīja noteiktajā termiņā.

36 Ar 2017. gada 17. novembra lēmumu Vispārējā tiesa vēlreiz pabeidza tiesvedības mutvārdu daļu, un par lietu tika uzsākta apspriede.

37 Prasītājas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

– nospriest, ka, apturot visus prasītājai izmaksājamos maksājumus, pamatojoties uz nelikumīgi sagatavoto *OLAF* izmeklēšanas ziņojumu, Komisija ir pārkāpusi savas līgumsaistības, kas izriet no dotāciju līgumiem saistībā ar PP7 un A2020;

– nospriest, ka, izbeidzot minētos līgumus, pamatojoties uz šo ziņojumu, Komisija ir pārkāpusi savas līgumsaistības, kas izriet no dotāciju līgumiem saistībā ar PP7 un A2020;

– līdz ar to piespriest Komisijai atlīdzināt summas, kas pienākas prasītājai atbilstoši līgumiem saistībā ar PP7, proti, 607 404,49 EUR, pieskaitot nokavējuma procentus saskaņā ar II.5.5. pantu, tos aprēķinot no maksājuma termiņa dienas pēc Eiropas Centrālās bankas (ECB) galvenajām refinansēšanas operācijām noteiktās likmes, to palielinot par 3,5 punktiem;

– līdz ar to piespriest Komisijai atlīdzināt summas, kas pienākas prasītājai atbilstoši līgumiem saistībā ar A2020, proti, 226 688,68 EUR, pieskaitot nokavējuma procentus saskaņā ar II.21.11.1. pantu, tos aprēķinot no maksājuma termiņa dienas pēc ECB galvenajām refinansēšanas operācijām noteiktās likmes, to palielinot par 3,5 punktiem;

– līdz ar to piespriest Komisijai atlīdzināt zaudējumus, kuriem ir ārpuslīgumisks raksturs un kuri novērtēti 1 500 000 EUR apmērā;

– līdz ar to piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus;

– pakārtoti, iecelt ekspertu, lai noteiktu summu, kas neapstrīdami pienākas prasītājai saskaņā ar dotācijas līgumiem.

38 Komisijas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

– prasību noraidīt kā nepieņemamu vai vismaz kā nepamatotu;

– piespriest prasītājai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Juridiskais pamatojums

Par prasību par līgumsaistību pārkāpumu

39 Pamatojot savus pirmos četrus un septīto prasījumu, prasītāja apgalvo, ka Komisija apturēja maksājumus un izbeidza minētos nolīgumus (turpmāk tekstā –"apstrīdētie pasākumi"), pārkāpjot līguma noteikumus.

Par Vispārējās tiesas kompetenci

40 Vispirms ir jāpārbauda, vai Vispārējās tiesas kompetencē ir iztiesāt tajā izskatāmo strīdu.

41 Šajā ziņā ir jānorāda – kā to darīja prasītāja, Komisijai pret to neiebilstot –, ka saskaņā ar LESD 272. pantu, lasot to kopsakarā ar LESD 256. pantu, Vispārējās tiesas kompetencē ir sniegt spriedumus pirmajā instancē saskaņā ar šķīrējklauzulām, kas ietvertas privāttiesību līgumos, kurus noslēgusi Savienība vai kuri noslēgti tās vārdā.

42 Šajā lietā šāda klauzula ir iekļauta PP7 ietvaros noslēgto nolīgumu 9. pantā un A2020 ietvaros noslēgto nolīgumu 57. pantā.

43 Līdz ar to ir jāuzskata – un tam piekrīt lietas dalībnieces –, ka attiecībā uz prasītājas iesniegto prasību par Komisijas līgumsaistību pārkāpumu ir konstatējama Vispārējās tiesas kompetence.

Piemērojamās tiesību normas

44 Prasītāja cēla prasību Vispārējā tiesā atbilstoši LESD 272. pantam, piemērojot šķīrējklauzulas, kuras iekļautas saistībā ar PP7 un A2020 noslēgtajos dotāciju nolīgumos, kas nozīmē, ka šīs tiesvedības priekšmets ir nevis kāda Komisijas pieņemta lēmuma un administratīvās procedūras, kā rezultātā būtu pieņemts šis lēmums, tiesiskums, bet gan līgumtiesiska strīda izšķiršana starp divām līgumslēdzējām pusēm, kurā ir jāņem vērā šiem nolīgumiem piemērojamie tiesību akti (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2016. gada 12. jūlijs, Komisija/*Thales développement et coopération*, T-326/13, nav publicēts, EU:T:2016:403, 73. punkts).

45 Saskaņā ar PP7 ietvaros noslēgto dotācijas nolīgumu 9. pantu secīgi ir piemērojami līguma noteikumi, Eiropas Kopienas un Savienības akti, kuri attiecas uz pētniecības programmu, saistībā ar kuru tika slēgti nolīgumi, Finanšu regula, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, citi atbilstoši Kopienas un Savienības noteikumi un visbeidzot, pakārtoti, Beļģijas tiesības. Tāds pats noteikums būtībā ir paredzēts A2020 ietvaros noslēgto dotācijas nolīgumu 57. pantā, saskaņā ar kuru nolīgumus reglamentē piemērojamās Savienības tiesības un, pakārtoti, Beļģijas tiesības. No šiem noteikumiem izriet, ka, tā kā nav apstrīdēta Savienības vispārējam budžetam piemērojamās Finanšu regulas piemērošana, šajā tiesvedībā piemērojamie noteikumi – ciktāl tiem ir nozīme – ir tie, kuri attiecīgā gadījumā ietilpst Kopienas un Savienības tiesībās, kā arī, pakārtoti, Beļģijas tiesībās.

Par pieņemamību

– Par interesi celt prasību

46 Komisija norāda, ka dienā, kad tika iesniegts prasības pieteikums, tā bija izbeigusi tikai vienu dotāciju nolīgumu, kas to saistīja ar prasītāju.

47 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka saskaņā ar judikatūru prasītājai, lai tās pieteikumu varētu izskatīt pēc būtības, ir jāpierāda, ka tai prasības celšanas brīdī ir radusies un pastāv interese celt prasību (spriedums, 2015. gada 26. februāris, *Planet*/Komisija, C-564/13 P, EU:C:2015:124, 31. punkts).

48 Komisija formāli nav izvirzījusi iebildi par nepieņemamību par prasītājas intereses celt prasību neesamību, taču saskaņā ar judikatūru, šis apstāklis neliedz Vispārējai tiesai pēc savas ierosmes izskatīt šo jautājumu par pieņemamību un attiecīgā gadījumā atzīt prasību par nepieņemamu, jo intereses celt prasību neesamība ir absolūts šķērslis tiesas procesam (skat. rīkojumu, 2014. gada 4. decembris, *Talanton*/Komisija, T-165/13, nav publicēts, EU:T:2014:1027, 69. punkts un tajā minētā judikatūra).

49 Savos procesuālajos rakstos prasītāja saskaita summas, kas pēc tās domām tai pienākas saskaņā ar 22 dotāciju nolīgumiem, kuri bija noslēgti ar Komisiju PP7 un A2020 ietvaros.

50 Kad tika iesniegts prasības pieteikums, prasītājas dalība bija izbeigta vienā no nolīgumiem saistībā ar A2020 un četros citos nolīgumos, kuri ietilpa PP7. A2020 ietvaros izbeigtais nolīgums bija nolīgums Nr. 645775 – *Dragon Star Plus*. Turklāt nolīgumi, kuru darbība bija izbeigta PP7 ietvaros, bija šādi: Nr. 610947 – *RAPP*, Nr. 612451 – *CRe-AM*, Nr. 609154 – *Performer* un Nr. 314671 – *Resilient*.

51 Tātad brīdī, kad tika iesniegts prasības pieteikums, Komisija jau bija pieņēmusi lēmumu par šiem pieciem nolīgumiem, no kā izriet, ka attiecībā uz šiem nolīgumiem prasītājai bija judikatūrā prasītā interese celt prasību prasības celšanas brīdī.

52 Situācija ir atšķirīga attiecībā uz pārējiem 17 nolīgumiem, kas noslēgti PP7 un A2020 ietvaros, par kuriem prasības pieteikuma iesniegšanas brīdī Komisija vēl nebija pieņēmusi nekādu lēmumu. Attiecībā uz šiem nolīgumiem prasības pieteikuma iesniegšanas dienā nepastāvēja interese celt prasību, un tādējādi prasība ir jāatzīst par nepieņemamu saskaņā ar šā sprieduma 47. punktā minēto judikatūru.

– Par iebildi par nepieņemamību, kas ir saistīta ar prasības pieteikuma skaidrības un precizitātes trūkumu

53 Komisija uzskata, ka prasības pieteikums neatbilst skaidrības un precizitātes prasībām, kas minētas Reglamenta 76. panta d) punktā, jo prasītājas argumentu pamatā ir tādu valsts noteikumu neievērošana, kas nav identificēti.

54 Šajā ziņā ir jāatzīmē, ka saskaņā ar Reglamenta 76. panta d) punktu prasības pieteikumā ir jānorāda strīda priekšmets un jāsniedz kopsavilkums par izvirzītajiem pamatiem un ka norādēm ir jābūt skaidrām un precīzām, lai atbildētājs varētu sagatavot savus argumentus un Savienības tiesa varētu veikt savu kontroli (spriedums, 2016. gada 15. septembris, *European Dynamics Luxembourg* un *Evropaïki Dynamiki/EIT*, T-481/14, nav publicēts, EU:T:2016:498, 460. punkts).

55 Šajā lietā, kā izriet no prasītājas iesniegtā prasības pieteikuma, strīda priekšmets ir identificēts tādējādi, ka tajā ir apšaubīti Komisijas veiktie apstrīdētie pasākumi. Prasītājas izvirzītie pamati ir identificēti kā tādi, kuros apgalvots, ka Komisija nav ievērojusi savas līgumsaistības, jo ar apstrīdētajiem pasākumiem esot pārkāpts Izmeklēšanas palātas sprieduma *res judicata* spēks (pirmais pamats), *OLAF* ziņojums, uz kā Komisija balstījās, pieņemot šos pasākumus, esot ticis sagatavots, izmantojot pierādījumus, kas savākti, pārkāpjot valsts tiesību aktus (otrais pamats) un Savienības pamattiesības (trešais pamats), Komisija neesot bijusi tiesīga apturēt un izbeigt nolīgumus saistībā ar A2020, pamatojoties uz pārbaudēm un apskatēm, kas veiktas saistībā ar nolīgumiem PP7 ietvaros (ceturtais pamats), un Komisija, pieņemot apstrīdētos pasākumus, esot pārkāpusi samērīguma principu (piektais pamats).

56 Turklāt jāatzīmē, ka, ņemot vērā argumentus, ko prasītāja izvirzījusi iebildumu rakstā un atbildes rakstā uz repliku, Komisija acīmredzami bija varējusi saprast prasītājas pret to vērstos pārmetumus.

57 Šajos apstākļos Reglamentā paredzētie prasības pieņemamības nosacījumi ir jāuzskata par izpildītiem un Komisijas izvirzītā iebilde par nepieņemamību ir jānoraida.

Par pirmo un otro prasījumu

58 Pirmie divi prasītājas prasījumi, kuri vērsti attiecīgi uz maksājumu apturēšanu saskaņā ar dotāciju līgumiem PP7 un A2020 ietvaros, kā arī šo līgumu izbeigšanu, ir jāaplūko kopā.

59 Šo prasījumu pamatojumam prasītāja izvirza piecus pamatus. Pirmkārt, apstrīdētos pasākumus nevarot pamatot ar *OLAF* ziņojumu, jo Izmeklēšanas palāta to atcēla. Otrkārt, apstrīdētie pasākumi esot pretrunā attiecīgajiem nolīgumiem, jo šie pasākumi pamatojās uz ziņojumu, kurš sagatavots, izmantojot pierādījumus, kas iegūti, pārkāpjot valsts tiesību aktus. Treškārt, šie pasākumi esot arī pretrunā minētajiem nolīgumiem, ņemot vērā, ka pierādījumi esot iegūti, pārkāpjot Eiropas Savienības Pamattiesību hartu. Ceturtkārt, lai apturētu un izbeigtu nolīgumus saistībā ar A2020, Komisija nevarot pamatoties, kā tā to darīja, uz pārbaudēm un apskatēm, kas veiktas saistībā ar nolīgumiem PP7 ietvaros. Piektkārt, Komisija esot pārkāpusi samērīguma principu.

– *Par pirmo pamatu – Izmeklēšanas palātas sprieduma* res judicata *spēka neievērošanu*

60 Prasītāja uzskata, ka apstrīdēto pasākumu pamatā nevarot būt *OLAF* galīgais ziņojums, jo Izmeklēšanas palāta to ir atcēlusi.

61 Atbildot uz šiem argumentiem, Komisija uzsver, ka *OLAF* izstrādātais ziņojums, kas iesaistīts Komisijas pieņemamā lēmuma sagatavošanā, nevar tikt uzskatīts par apstrīdamu dokumentu. Pat ja tiktu pieņemts, ka tas ir apstrīdams, to nevarēja atcelt valsts tiesa, jo Savienības iestāžu pieņemtu aktu atcelšana ir tikai un vienīgi Savienības tiesību sistēmā ietilpstošu tiesu kompetencē.

62 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka saskaņā ar judikatūru vienīgi Savienības tiesu kompetencē ir konstatēt Savienības akta spēkā neesamību (skat. spriedumu, 2011. gada 21. decembris, *Air Transport Association of America* u.c., C-366/10, EU:C:2011:864, 48. punkts un tajā minētā judikatūra).

63 Šādos apstākļos neatkarīgi no tā, ko Izmeklēšanas palāta bija nolēmusi savā spriedumā, *OLAF* ziņojums Savienības tiesību sistēmā paliek spēkā tik ilgi, kamēr to nav atcēlusi Savienības tiesa.

64 Saskaņā ar Izmeklēšanas palātas sprieduma tekstu minētā tiesa uzskatīja, ka "visa pirmstiesas izmeklēšana, tostarp *OLAF* veiktā izmeklēšana un tā pieņemtie turpmākie akti [..] ir jāatceļ, izņemot sākotnējo vēršanos, informējot Grasas prokuratūru, vēršanos žandarmērijā, lai veiktu izmeklēšanu, un apsūdzības rakstu, kas ir vienīgā iespēja [Francijas] republikas prokuroram veikt kriminālvajāšanu".

65 Tomēr minētajā spriedumā ietvertais secinājums, kā norāda Komisija, ir nevis tāds, ka *OLAF* sagatavotais ziņojums tiktu atcelts Savienības tiesību sistēmā, bet gan vienīgi tāds, ka minētā tiesa uzskata, ka "nav nedz vajadzības, nedz pamata ņemt vērā izmeklēšanu, ko *OLAF* veica apstākļos, kuri bija pretrunā LES 6. pantam [..] un Kriminālprocesa kodeksa ievadpantam, saskaņā ar kuru ir jāsaglabā pušu tiesību līdzsvars, – pat ja tā tiktu ņemta vērā tikai kā vienkārša informācija kriminālprocesa ietvaros saistībā ar darba laika aprēķināšanu, kas patērēts, izpildot publiskos līgumus attiecībā uz Eiropas Komisijas finansētajām programmām, ja attiecīgais Birojs šajā tiesvedības posmā neapstrīd paveiktā darba saturu".

66 Šajos apstākļos, kaut arī, izpildot Izmeklēšanas palātas spriedumu, *OLAF* ziņojumu nevarēja izmantot kriminālprocesā, kas bija uzsākts Francijā pret prasītājas vadītājiem, tomēr tāda administratīvā procesa ietvaros, uz ko attiecas Savienības tiesības un ko reglamentē līgumiskie noteikumi, Komisija, lai pieņemtu apstrīdētos pasākumus, varēja pamatoties uz minēto *OLAF* ziņojumu, jo Savienības tiesa nebija lēmusi par šā ziņojuma spēkā neesamību.

67 Prasītāja atsaucas uz 2009. gada 30. septembra spriedumu *Sison*/Padome (T-341/07, EU:T:2009:372, 116. punkts), lai pierādītu, ka Komisijai katrā ziņā vajadzēja ņemt vērā Izmeklēšanas palātas spriedumu.

68 Šajā ziņā ir jānorāda, ka 2009. gada 30. septembra spriedums *Sison*/Padome (T-341/07, EU:T:2009:372) attiecas uz tāda regulējuma īstenošanu, kurā Savienības iestādes lēmumiem jābūt balstītiem uz valsts iestāžu, it īpaši valsts iekšējās tiesību sistēmā ietilpstošu tiesu, lēmumiem. Šajā lietā situācija ir atšķirīga, jo nevienā noteikumā nav paredzēts, ka Komisijai būtu jāpamatojas uz lēmumu, kas jāpieņem valsts iestādei – pat ja tā būtu tiesa. Katrā ziņā Vispārējā tiesa 2009. gada 30. septembra spriedumā *Sison*/Padome (T-341/07, EU:T:2009:372) nav piešķīrusi valsts tiesām kompetenci, kas tām ļautu konstatēt Savienības aktu spēkā neesamību un tādējādi Savienības iestādēm liktu pieņemt lēmumus, ņemot vērā šādu spēkā neesamību.

69 Šos apsvērumus neatspēko *tribunal de commerce de Grasse* 2017. gada 8. septembra rīkojumi, kurus prasītāja nosūtīja Vispārējai tiesai un kuru dēļ atkārtoti tika sākta tiesvedības mutvārdu daļa, kā izklāstīts iepriekš 33.–35. punktā, un saskaņā ar kuriem Komisijas iesniegtie prasījumi nav pieņemami, jo tie ir balstīti uz tādu izmeklēšanu – proti, *OLAF* veikto izmeklēšanu –, kuru Izmeklēšanas palāta atzina par "spēkā neesošu".

70 Patiešām, *tribunal de commerce de Grasse* izskatāmajai tiesvedībai nevar būt nekādas ietekmes uz šo prasību, jo, ciktāl tā attiecas uz apstrīdēto pasākumu saderību ar aplūkotajiem nolīgumiem un saskaņā ar šiem nolīgumiem piemērojamajiem noteikumiem, šī prasība ietilpst Vispārējās tiesas ekskluzīvā kompetencē saskaņā ar LESD 272. pantu, lasot to kopsakarā ar šajos nolīgumos ietverto šķīrējklauzulu.

71 Turklāt abām tiesvedībām ir dažādi mērķi, jo šī prasība attiecas uz apstrīdēto pasākumu saderību ar šiem nolīgumiem un minētajiem noteikumiem, turpretī saskaņā ar prasītājas sniegtajiem paskaidrojumiem *tribunal de commerce de Grasse* izskatāmajā tiesvedībā bija jānosaka, vai Komisijas iespējami rīcībā esošos prasījumus var ņemt vērā uzņēmuma likvidācijas procesa ietvaros.

72 Ņemot vērā šos apstākļus, pirmais prasības pamats ir jānoraida.

– Par otro pamatu, kas attiecas uz Francijas tiesību pārkāpumu

73 Prasītāja apgalvo, ka *OLAF* ir jāievēro valsts tiesības, kad tas veic pārbaudes un apskates kādas dalībvalsts teritorijā, un tā ir jārīkojas atbilstoši šai iestādei piemērojamajām regulām, proti, pirmkārt, Regulai Nr. 883/2013 un, otrkārt, Regulai Nr. 2185/96.

74 Lai pamatotu savus argumentus, prasītāja atsaucas uz:

– Regulas Nr. 883/2013 3. panta 3. punktu, saskaņā ar kuru, "veicot pārbaudes uz vietas un inspekcijas, [*OLAF*] darbinieki, ievērojot piemērojamos Savienības tiesību aktus, darbojas saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts noteikumiem un praksi";

– Regulas Nr. 2185/96 6. panta 1. punkta trešo daļu, kurā ir paredzēts, ka, neskarot attiecīgās Savienības tiesību normas, *OLAF* izmeklētājiem ir jāievēro procesuālās normas, ko nosaka attiecīgās dalībvalsts likumi;

– Regulas Nr. 883/2013 11. panta 2. punktu, saskaņā ar kuru "sagatavojot šādus ziņojumus un ieteikumus, [*OLAF*] ņem vērā attiecīgās dalībvalsts tiesību aktus".

75 Šajā lietā valsts tiesību akti esot pārkāpti šādos trīs aspektos:

– pirms operācijas veikšanas prasītājas telpās *OLAF* esot bijis jāsaņem valsts tiesas izdots orderis;

– šīs operācijas laikā Biroja izmeklētājiem bijis jāierodas kopā ar valsts kriminālpolicijas darbiniekiem;

– tiem būtu vajadzējis informēt prasītāju par tās tiesībām iebilst pret pārbaudēm un apskatēm uz vietas.

76 Atbildot uz šiem argumentiem, ir jāatgādina, kā norādīts šā sprieduma 62.–66. punktā, ka *OLAF* sagatavotais ziņojums paliek spēkā Savienības tiesību sistēmā tik ilgi, kamēr to nav atcēlusi Savienības tiesa, neskarot lēmumus, ko varētu pieņemt valsts iestādes vai tiesas par šāda ziņojuma iespējamu izmantošanu tiesvedībās, kas tiek uzsāktas, piemērojot valsts tiesību aktus.

77 No trešās tiesību normas, uz kuru atsaucas prasītāja, proti, Regulas Nr. 883/2013 11. panta 2. punkta, izriet, ka *OLAF* sagatavotos ziņojumus var izmantot valsts tiesvedībās, ciktāl tie tikuši sagatavoti saskaņā ar noteikumiem un procedūrām, kas noteiktas valsts tiesību aktos. Ja valsts tiesību akti nav tikuši ievēroti, kā to šajā lietā apgalvo prasītāja, sekas būs tādas, ka *OLAF* sagatavoto ziņojumu nevarēs izmantot valsts tiesvedībās, taču tas neskar Komisijas iespējas savu lēmumu pamatot ar minēto dokumentu.

78 Saskaņā ar pārējām prasītājas minētajām tiesību normām, proti, Regulas Nr. 883/2013 3. panta 3. punktu un Regulas Nr. 2185/96 6. panta 1. punkta trešo daļu, *OLAF* pārbaudes un apskates uz vietas veic saskaņā ar noteikumiem un praksi, kas ir spēkā attiecīgajā dalībvalstī, neskarot piemērojamos Savienības tiesību aktus.

79 No šīm tiesību normām izriet, ka *OLAF* veiktās pārbaudes un apskates uz vietas iekļaujas vidē, ko raksturo valsts tiesību aktu piemērošana, taču jebkurā gadījumā par minētajiem tiesību aktiem pārāki ir Savienības tiesību akti visos gadījumos, kad tas ir paredzēts Regulā Nr. 883/2013 vai Regulā Nr. 2185/96.

80 Šajā ziņā ir jānorāda, ka, runājot par pirmo punktu, kurā Francijas tiesības esot tikušas pārkāptas, Regulās Nr. 883/2013 un Nr. 2185/96 nav noteikts, ka būtu jāievēro valsts prasības pirms tam, kad *OLAF* veic pārbaudes un apskates uzņēmēja telpās, ja vien uzņēmējs tām nepretojas.

81 Proti, tikai šādā gadījumā Regulas Nr. 2185/96 9. panta pirmajā daļā ir paredzēts, ka attiecīgā dalībvalsts saskaņā ar valsts likumiem sniedz *OLAF* inspektoriem tādu palīdzību, kāda tiem ir vajadzīga, lai tie varētu veikt savu pienākumu, veicot apskati vai pārbaudi uz vietas, bet otrajā daļā – ka dalībvalstis vajadzības gadījumā veic vajadzīgos pasākumus atbilstoši valsts likumiem. Tomēr no Vispārējā tiesā ierosinātās lietas materiāliem izriet, ka prasītāja nepretojās pārbaudēm un apskatēm uz vietas.

82 Tādējādi, tā kā, ja attiecīgais uzņēmējs nepretojas, Regulās Nr. 883/2013 un Nr. 2185/96 nav paredzētas tādas valsts prasības, kuras būtu saistītas ar nepieciešamību iepriekš saņemt valsts tiesas orderi, jo šajās tiesību normās ir paredzēts vienīgi, ka *OLAF* apskašu un pārbaužu veikšanai uz vietas ir jāsaņem šīs iestādes ģenerāldirektora izdota rakstiska pilnvara (Regulas Nr. 883/2013 7. panta 2. punkts un Regulas Nr. 2185/96 6. panta 1. punkta otrā daļa), prasītājas arguments ir jānoraida.

83 Prasītāja apgalvo, ka 2002. gada 22. oktobra spriedumā *Roquette Frères* (C-94/00, EU:C:2002:603, 48. punkts) Tiesa konkurences jomā ir noteikusi Komisijai zināmus pienākumus, kas jāievēro attiecībā uz tiesas orderiem administratīvajās procedūrās.

84 Šim argumentam trūkst faktiskā pamatojuma, jo pretēji tam, ko norāda prasītāja, tās minētajā spriedumā nav noteikta prasība, ka pirms pārbaužu un apskašu veikšanas uz vietas būtu jāvēršas valsts tiesā, bet tajā administratīvās iestādes zināšanai vienīgi ir precizēts, ka pirms šādām pārbaudēm un apskatēm uz vietas tai ir jākonkretizē meklēšanas priekšmets. Šajā lietā *OLAF* ģenerāldirektors

izsniedza pilnvaru 2014. gada 27. novembrī un izmeklētāji to uzrādīja, ierodoties prasītājas galvenajā birojā, kur to parakstīja arī prasītājas direktors, paturot tās kopiju. Turklāt šīs pilnvaras saturs netika apstrīdēts.

85 Par otro punktu, saskaņā ar ko Francijas tiesību akti neesot tikuši ievēroti, ir jānorāda, ka atbilstoši piemērojamajām Eiropas Savienības regulām:

– izmeklēšanu veic *OLAF* izmeklētāji šīs iestādes ģenerāldirektora vadībā (Regulas Nr. 883/2013 7. panta 1. punkts un Regulas Nr. 2185/96 4. pants un 6. panta 1. punkts);

– šiem izmeklētājiem ir jāinformē valsts iestādes pirms pārbaužu un apskašu veikšanas uz vietas (Regulas Nr. 2185/96 4. panta pirmā daļa);

– kopā ar tiem var piedalīties valsts amatpersonas, kuras nosūta attiecīgās iestādes vai kuras darbojas kā valsts eksperti, kas norīkoti darbam Komisijā (Regulas Nr. 2185/96 4. panta pirmā daļa);

– šo amatpersonu klātbūtne ir jāpieņem, ja tās to vēlas (Regulas Nr. 2185/96 4. panta otrā daļa);

– ja uzņēmēji pretojas apskatēm vai pārbaudēm uz vietas, valsts iestādēm ir jāveic vajadzīgie pasākumi, lai nodrošinātu *OLAF* uzdevuma izpildi atbilstoši valsts likumiem (Regulas Nr. 2185/96 9. pants).

86 No šīm tiesību normām izriet, ka jautājumu par valsts amatpersonu klātbūtni reglamentē Regula Nr. 2185/96 un ka saskaņā ar šo regulu, kad *OLAF* veic pārbaudes un apskates uz vietas, tā ir nepieciešama divos gadījumos, kuri šajā lietā nav īstenojušies. Pirmkārt, šāda klātbūtne ir nepieciešama, ja uzņēmējs pretojas *OLAF* veiktajām pārbaudēm un apskatēm. Saskaņā ar prasītājas sniegto informāciju šāda pretošanās nav notikusi. Otrkārt, valsts amatpersonu klātbūtne ir jāpieņem, ja tās to pieprasa.

87 No lietas materiāliem izriet, ka šajā lietā vienā operācijas daļā piedalījās trīs valsts amatpersonas, ka šīs amatpersonas informēja prasītājas ģenerāldirektoru par iepriekšējas kriminālizmeklēšanas uzsākšanu pret viņu, pamatojoties uz Francijas tiesību aktiem, paralēli procesam, kas norit, pamatojoties uz Savienības tiesību aktiem, un ka tās šajā ziņā veica konkrētas darbības un devās prom no prasītājas galvenā biroja rīta beigās, neizsakot skaidru vēlmi piedalīties pārbaudēs un apskatēs uz vietas, kas tika veiktas saskaņā ar Savienības tiesību aktiem.

88 Tādējādi valsts amatpersonas nebija klāt visu attiecīgās operācijas laiku sava lēmuma rezultātā, nevis *OLAF* rīcības dēļ, tādēļ šis lēmums nevar ietekmēt apstrīdēto pasākumu spēkā esamību, kurus Komisija pieņēmusi, pamatojoties uz šīs iestādes sagatavoto ziņojumu.

89 Prasītāja atsaucas uz 1989. gada 21. septembra spriedumu *Hoechst*/Komisija (46/87 un 227/88, EU:C:1989:337, 34. punkts), kurā Tiesa esot nospriedusi, ka Komisijai ir pienākums ievērot valsts tiesību aktos paredzētās procesuālās garantijas, ja tā veic pārbaudes un apskates uz vietas.

90 Šim argumentam trūkst faktiskā pamatojuma, jo, kā izriet no lietas materiāliem, Vispārējā tiesā izskatāmajā lietā prasītāja nepretojās pārbaudēm un apskatēm uz vietas, turpretī minētais spriedums attiecas uz situāciju, kad ar valsts iestāžu palīdzību bija jārisina situācija, kurā uzņēmējs acīmredzami pretojās pārbaudei vai apskatei uz vietas, ko īstenoja Komisija, veicot izmeklēšanu konkurences jomā.

91 Attiecībā uz prasītājas izvirzīto trešo punktu ir jākonstatē, ka saskaņā ar Regulas Nr. 2185/96 5. panta otro daļu, lai būtu vieglāk veikt apskates un pārbaudes, no uzņēmējiem tiek prasīts piešķirt piekļuvi telpām, zemei, transporta līdzekļiem vai citām teritorijām, ko izmanto darba nolūkā.

92 Turklāt šīs regulas 9. pantā ir noteikts, ka gadījumā, ja uzņēmēji, pret kuriem vērsta izmeklēšana, pretojas apskatēm vai pārbaudēm uz vietas, attiecīgā dalībvalsts saskaņā ar valsts likumiem sniedz [Komisijas] inspektoriem tādu palīdzību, kāda tiem ir vajadzīga, lai tie varētu veikt savu pienākumu, veicot apskati vai pārbaudi uz vietas. Saskaņā ar šo pašu tiesību normu dalībvalstis tātad nepieciešamības gadījumā veic vajadzīgos pasākumus atbilstoši valsts likumiem.

93 Pienākums uzņēmējiem ļaut veikt pārbaudes un apskates uz vietas ir arī paredzēts II pielikuma II.22. panta 2.–4. punktā PP7 nolīgumos, kurus ir parakstījusi prasītāja un ar kuriem ir ticis izveidots satvars Komisijas un prasītājas līgumattiecībām.

94 Ir taisnība, ka Regulā Nr. 2185/96, kā tas tika norādīts šā sprieduma 92. punktā, ir paredzētas situācijas, kad uzņēmējs pretojas *OLAF* veiktajām pārbaudēm un apskatēm uz vietas, un tajā ir arī paredzēts, ka šādā gadījumā valsts iestāžu palīdzība var būt vajadzīga un to operācijas ir jāveic atbilstoši valsts tiesību aktiem.

95 Tomēr šī tiesību norma nedod uzņēmējiem tiesības pretoties *OLAF* veicamajām operācijām, tajā vienīgi ir paredzēts, ka pretošanās gadījumā tie var būt spiesti šīs operācijas pieļaut, jo šim nolūkam var tikt iesaistītas valsts varas iestādes apstākļos, kas paredzētas valsts tiesību aktos.

96 No lietas materiāliem izriet, ka šī tiesību norma nav piemērojama šajā lietā, jo, kā pati prasītāja ir norādījusi, tā pretojās *OLAF* veiktajām pārbaudēm un apskatēm uz vietas.

97 Ņemot vērā visus šos apsvērumus, šis pamats ir jānoraida.

– Par trešo pamatu, kas attiecas uz pamattiesību pārkāpumu

98 Trešajā prasības pamatā prasītāja apgalvo, ka Komisija nevarēja veikt apstrīdētos pasākumus, jo tie pamatojās uz ziņojumu, kas sagatavots, izmantojot pierādījumus, kuri savākti, pārkāpjot Pamattiesību hartas 47. pantu.

99 Tiesas sēdē prasītāja, atbildot uz Vispārējās tiesas uzdoto jautājumu, norādīja, ka, pēc tās domām, Komisijai, izpildot tās noslēgtos nolīgumus, ir jāievēro tiesības, kuru pastāvēšana ir atzīta Pamattiesību hartā. Savukārt Komisija atzīmēja, ka, pēc tās domām, par šo tiesību piemērošanu Savienības iestāžu rīcībai līgumtiesību jomā nevar izteikt vispārīgu apgalvojumu, jo tā ir jāizvērtē katrā atsevišķā gadījumā, it īpaši atkarībā no līguma noteikumiem.

100 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru pamattiesībām ir vispārējo tiesību principu raksturs Savienības tiesību sistēmā (spriedumi, 1970. gada 17. decembris, *Internationale Handelsgesellschaft*, 11/70, EU:C:1970:114, 4. punkts; 2014. gada 13. maijs, *Google Spain* un *Google*, C-131/12, EU:C:2014:317, 68. punkts, un 2014. gada 3. jūlijs, *Kamino International Logistics* un *Datema Hellmann Worldwide Logistics*, C-129/13 un C-130/13, EU:C:2014:2041, 69. punkts).

101 Šīs tiesības ir nostiprinātas Pamattiesību hartā, kas ir Līguma par Eiropas Savienību daļa un kuras 51. panta 1. punktā ir noteikts, ka Hartas noteikumi bez izņēmuma "attiecas uz Savienības iestādēm un struktūrām, ievērojot subsidiaritātes principu".

102 Tādējādi pamattiesības ir paredzētas, lai regulētu Savienības iestādēm piešķirtās kompetences īstenošanu, tostarp līgumattiecību ietvaros, tāpat kā tās tiek piemērotas Savienības tiesību piemērošanas jomā dalībvalstu pieņemtiem aktiem.

103 Kā to atzina Komisija, šo pamattiesību vispārējās piemērojamības sekas ir tādas, ka šī iestāde nevar, pamatojoties uz *OLAF* sniegtu informāciju, kas savākta, pārkāpjot pamattiesības, apturēt uzņēmējam maksājamos maksājumus vai izbeigt nolīgumus, kas to saista ar šādu uzņēmēju.

104 Turklāt no regulējuma izriet, ka minētajai iestādei, t.i., *OLAF*, ir jāievēro pamattiesības, kad tā veic izmeklēšanu saistībā ar tai uzticētajiem uzdevumiem.

105 Proti, saskaņā ar Regulu Nr. 883/2013 *OLAF* veiktajā izmeklēšanā ir jāievēro pamattiesības. Šis pienākums izriet no šīs regulas 51. apsvēruma.

106 Savukārt Regulas Nr. 2185/96 12. apsvērumā ir norādīts, ka "apskates un pārbaudes uz vietas veic, pienācīgi ņemot vērā attiecīgo personu pamattiesības".

107 Šajā lietā prasītāja uzskata, ka *OLAF*, veicot pārbaudes un apskates uz vietas, ir pārkāpis Pamattiesību hartas 47. pantu, saskaņā ar kuru būtībā attiecīgajām personām Savienībā ir tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā, kas tostarp nozīmē, ka viņu lieta tiesvedības gadījumā tiek izskatīta atklāti, tādos apstākļos, kas garantē neatkarību un objektivitāti.

108 Prasītāja uzskata, ka Pamattiesību hartas 47. pants ir pārkāpts, jo *OLAF* izmeklētāji veica pārbaudes un apskates bez valsts policijas darbinieku klātbūtnes, tā nebija tikusi informēta par tiesībām pretoties šādām operācijām un attiecībā uz tām iepriekš nebija saņemta atļauja valsts tiesā.

109 Attiecībā uz pirmajiem diviem prasītājas pārmetumiem ir jānorāda, ka prasītāja nav sniegusi elementus savu argumentu sīkākam pamatojumam un it īpaši norādes, lai pierādītu, ka valsts policijas darbinieku klātbūtne un tiesības būt informētai par iespēju pretoties *OLAF* veiktajai operācijai ir paredzētas Pamattiesību hartas 47. pantā.

110 Turklāt, kā norādīts šā sprieduma 85.–96. punktā, pietiek atgādināt, ka saskaņā ar šīm operācijām piemērojamajiem noteikumiem konkrētās lietas apstākļos *OLAF* izmeklētājiem nav jāveic pārbaudes kopā ar valsts policijas darbiniekiem un šie noteikumi nepiešķir uzņēmējiem, tostarp prasītājai, tiesības pretoties šādām operācijām un *a fortiori* tikt informētiem par šādu tiesību esamību.

111 Attiecībā uz trešo prasītājas pārmetumu ir jānorāda, ka tā Vispārējai tiesai nav iesniegusi nevienu pierādījumu, kas apstiprinātu apgalvojumu, ka šīs lietas apstākļos prasība saņemt tiesas orderi varētu izrietēt no attiecīgās personas tiesībām uz to, lai tās lietu tiesā izskatītu neatkarīgi un objektīvi, turklāt, no vienas puses, prasītāja varēja vērsties valsts tiesā, lai tā izvērtētu, vai informāciju, ko *OLAF* bija savācis apstrīdētās operācijas laikā, attiecībā uz to varēja izmantot valsts iekšējā tiesību sistēmā, un, no otras puses, tai bija iespēja celt prasību Savienības tiesā, lai Savienības tiesību sistēmā tiktu pārbaudīti pasākumi, kurus Komisija pieņēma, pamatojoties uz apstrīdētajās operācijās iegūto informāciju.

112 Visbeidzot, ir jāatgādina, ka saskaņā ar noteikumiem, kas piemērojami *OLAF* veiktajām operācijām, nepieciešamība saņemt tiesas orderi, ja tas paredzēts valsts tiesību aktos, ir piemērojama tikai tad, ja uzņēmējs nepārprotami pretojas pārbaudēm, un šādā gadījumā *OLAF* var lūgt valsts varas iestāžu palīdzību, kurām saskaņā ar tām piemērojamām tiesību normām ir jāievēro valsts tiesību sistēmas noteikumi.

113 Tomēr, kā norādīts šā sprieduma 81. punktā, prasītāja nepretojās *OLAF* veiktajām pārbaudēm un apskatēm uz vietas.

114 Noslēgumā prasītāja apgalvo, ka Pamattiesību hartas 53. pantā ir ietverta tā sauktā "minimālo garantiju" klauzula, saskaņā ar kuru *OLAF* izmeklēšanas laikā būtu jāievēro valstu noteikumi, ja tie attiecīgajām personām nodrošina plašākas aizsardzības garantijas nekā tās, kas paredzētas Savienības tiesībās.

115 Šajā ziņā ir jānorāda, ka saskaņā ar judikatūru šo tiesību normu nevar interpretēt kā tādu, ar ko dalībvalstij tiktu atļauts likt šķēršļus Hartai pilnībā atbilstošu Savienības tiesību aktu piemērošanā, pamatojoties uz to, ka ar tiem netiek ievērotas šīs valsts konstitūcijā garantētās pamattiesības (spriedums, 2013. gada 26. februāris, *Melloni*, C-399/11, EU:C:2013:107, 58. punkts).

116 Kā norādīja Tiesa, šī judikatūra izriet no Savienības tiesību pārākuma principa, kas ir Savienības tiesību sistēmas būtiska pazīme, un līdz ar to apstāklis, ka dalībvalsts atsaucas uz savām tiesībām, pat konstitucionāla rakstura normām, neietekmē Savienības tiesību iedarbību šīs valsts teritorijā (spriedums, 2013. gada 26. februāris, *Melloni*, C-399/11, EU:C:2013:107, 59. punkts un tajā minētā judikatūra).

117 Visbeidzot – pretēji tam, ko apgalvo prasītāja, privātpersonām pamattiesību ziņā tiek nodrošināta aizsardzība, kad *OLAF* veic pārbaudes un apskates uz vietas, jo, no vienas puses, šai iestādei ir jāievēro Savienības regulējums, kurā paredzēta tās darbību atbilstība šīm tiesībām, un, no otras puses, Komisija nevar pieņemt tādus pasākumus kā šajā lietā aplūkotie, pamatojoties uz pierādījumiem, kas iegūti šādās operācijās, ja tās ir veiktas, pārkāpjot minētās tiesības, kā norādīts šā sprieduma 103. punktā.

118 Šo iemeslu dēļ trešais pamats ir jānoraida.

– Par ceturto pamatu, kas attiecas uz OLAF *izmeklēšanas ziņojuma ietekmes uz dotācijas nolīgumiem, kuri noslēgti A2020 ietvaros, neesamību*

119 Ar ceturto pamatu prasītāja apgalvo, ka, pieņemot pasākumus attiecībā uz dotāciju nolīgumiem A2020 ietvaros, Komisija nevarēja balstīties uz pierādījumiem vai pierādījumu elementiem, ko *OLAF* ieguvis saistībā ar izmeklēšanu attiecībā uz PP7 projektu īstenošanu.

120 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka, runājot par dotācijas nolīgumiem, kas noslēgti A2020 ietvaros, Komisijas pieņemtie pasākumi ietver prasītājas dalības pārtraukšanu nolīgumā Nr. 645775 – *Dragon Star Plus*, kā norādīts šā sprieduma 50. punktā.

121 Turklāt ir jānorāda, ka Komisijas tiesības un pienākumus tās parakstīta nolīguma ietvaros regulē tajā iekļautās klauzulas.

122 Aplūkotā nolīguma 50.3.1. panta m) punktā taču ir paredzēta iespēja izbeigt atbalsta saņēmēja dalību minētajā nolīgumā, ja citos nolīgumos pieļautas sistēmiskas vai atkārtotas kļūdas, nelikumības, krāpšana vai nopietns saistību pārkāpums.

123 No šīs tiesību normas izriet, ka Komisija var izbeigt prasītājas dalību aplūkotajā nolīgumā, ja šādas kļūdas, nelikumības, krāpšana vai nopietns saistību pārkāpums ir ticis pieļauts kāda cita nolīguma izpildē, neatkarīgi no tā, kuras programmas ietvaros tas ticis noslēgts, – līdz ar to tas attiecas arī uz programmu, kuras abreviatūra nav A2020.

124 No *OLAF* veiktās izmeklēšanas izriet, ka prasītāja bijusi iesaistīta darbībās, kuras izpaudās kā manipulācijas ar darba laika uzskaites tabulām un pārāk lielu algu noteikšana, kas tai ļāva finansēt darbības, kuras nav attiecināmas, un kas ir pretrunā "bezpeļņas" principam, nodarot kaitējumu Savienības budžetam un tēlam. Izmeklēšanas dati liecina, ka šīs darbības tika atkārtoti veiktas vairāku gadu garumā un tām bija vispārējs raksturs, jo tās īstenoja prasītājas vadītājs, kā arī vadošie darbinieki. Šajos apstākļos minēto darbību veikšana saskaņā ar Komisijai pieejamo informāciju, kuru prasītāja Vispārējā tiesā neapstrīdēja, bija nopietns to saistību pārkāpums, kuras prasītājai bija jāpilda saskaņā ar PP7 ietvaros noslēgtajiem nolīgumiem, līdz ar to bija iestājušies nepieciešamie apstākļi, lai Komisija varētu izbeigt prasītājas dalību attiecīgajā nolīgumā, kas noslēgts A2020 ietvaros.

125 No tā izriet, ka ceturtais prasītājas izvirzītais pamats ir jānoraida kā nepamatots.

– Par piekto pamatu, kas attiecas uz samērīguma principa pārkāpumu

126 Piektajā pamatā prasītāja apgalvo, ka apstrīdētie pasākumi ir pretrunā samērīguma principam.

127 Šajā saistībā ir jāatgādina, ka LES 5. panta 4. punktā paredzētais samērīguma princips ir vispārējs Savienības tiesību princips, kas nosaka, ka Savienības iestāžu veiktās darbības nedrīkst pārsniegt to, kas ir atbilstošs un nepieciešams, lai sasniegtu vēlamo mērķi (spriedums, 2017. gada 26. janvāris, *Diktyo Amyntikon Viomichanion Net*/Komisija, T-703/14, nav publicēts, EU:T:2017:34, 156. punkts).

128 Saskaņā ar judikatūru šis princips regulē visus darbības veidus, ko izmanto Savienība, neatkarīgi no tā, vai tām ir līgumattiecību vai kāds cits raksturs. Proti, līgumsaistību izpildes kontekstā šā principa ievērošana veicina līgumslēdzēju pušu plašāku pienākumu izpildīt šo līgumu labticīgi (spriedums, 2017. gada 26. janvāris, *Diktyo Amyntikon Viomichanion Net*/Komisija, T-703/14, nav publicēts, EU:T:2017:34, 157. punkts).

129 Šajā lietā ir jāpārbauda, vai Komisija ir izpildījusi šo pienākumu, kad tā šajā tiesvedībā aplūkojamajā līgumiskajā satvarā pieņēma apstrīdētos pasākumus.

130 Saskaņā ar *OLAF* savāktajiem pierādījumiem un pierādījumu elementiem prasītājai pārmestā rīcība ir manipulācijas ar darba laika uzskaites tabulām un pārāk lielu algu piešķiršana. Kā norādīts šā sprieduma 124. punktā, šāda rīcība esot ļāvusi prasītājai finansēt darbības, kas nav attiecināmas, un pārkāpt "bezpeļņas" principu, nodarot kaitējumu Savienības budžetam un tēlam. Šādas darbības tika atkārtoti veiktas vairāku gadu garumā, un tām bija vispārējs raksturs, jo tās īstenoja prasītājas vadītājs, kā arī tajā strādājošie vadošie darbinieki.

131 Komisija uzklausīja prasītāju pirms katra apstrīdētā pasākuma pieņemšanas. Tomēr prasītāja nespēja pierādīt, ka tā nav izdarījusi nelikumības, kuras šī iestāde tai pārmeta, tās sīki izklāstot savā 2015. gada 7. oktobra vēstulē, – šos konstatējumus minētā iestāde apstiprināja un papildināja savos lēmumos par maksājumu apturēšanu un līgumu izbeigšanu, ņemot vērā prasītājas rakstveida apsvērumos minētos argumentus, kā arī *Redress II* komitejas pieņemtos lēmumus PP7 ietvaros un Komisijas turpmākos apstiprinājuma lēmumus.

132 Turklāt savā prasības pieteikumā prasītāja, pirmkārt, neizvirzīja nevienu pamatu, lai apšaubītu Komisijas analīzes pamatotību, tostarp attiecībā uz prasītājas praksi mākslīgi palielināt tās vadošo darbinieku faktiski nostrādāto darba stundu skaitu, kā arī tās praksi retroaktīvi uzskaitīt darbinieku nostrādātās darba stundas. Otrkārt, ar argumentiem, kas izvirzīti tās prasījumu pamatošanai, nevar atspēkot Komisijas apgalvojumus, kas izklāstīti tās 2015. gada 7. oktobra vēstulē saistībā ar prasītājas pieļautajām nelikumībām.

133 Šādas darbības ir jāizvērtē, ņemot vērā ierobežojumus, ar ko saskaras Komisija, it īpaši tos, kas izriet no LESD 317. panta, kurā ir noteikts, ka šai iestādei ir jānodrošina Savienības līdzekļu pareiza finanšu vadība, un no LESD 325. panta, kurā ir noteikts, ka Savienība un dalībvalstis apkaro krāpšanu un citādu nelikumīgu rīcību, kas apdraud Savienības finanšu intereses.

134 Šajā saistībā ir jākonstatē, ka, pieņemot apstrīdētos pasākumus, Komisija centās nodrošināt, lai prasītājai netiktu uzticēti jauni līdzekļi, kas nāk no Savienības budžeta. *OLAF* savāktie dati liecina, ka prasītāja atkārtoti un vispārējā veidā veikusi aizliegtas darbības. Pēc šīs informācijas saņemšanas Komisija varēja pamatoti bažīties, ka tad, ja jauni finanšu līdzekļi tiktu pārskaitīti, tie tiktu izlietoti tāpat kā iepriekšējos gados, proti, neievērojot piemērojamos līguma noteikumus.

135 Savos rakstveida apsvērumos prasītāja izvirza divus argumentus sava pamata atbalstam attiecībā uz Komisijas pieļautu samērīguma principa pārkāpumu.

136 Pirmkārt, tā apgalvo, ka Komisija bija izlēmusi veikt minētos pasākumus, neņemot vērā prasītājas paveiktā darba kvalitāti, lai gan saskaņā ar līdz šim veiktajām tās darba tehniskajām revīzijām tai pieejamie līdzekļi bija tikuši izmantoti atbilstoši saimnieciskuma, efektivitātes un pareizas finanšu pārvaldības principiem.

137 Šajā ziņā ir jānorāda, ka prasītājas minētajām tehniskajām revīzijām bija cits mērķis nekā *OLAF* veiktajai izmeklēšanai. Proti, to mērķis bija intelektuālā aspektā novērtēt prasītājas veikto izpēti, kas īstenota, izmantojot Komisijas piešķirtos līdzekļus. Savukārt *OLAF* veiktajā izmeklēšanā tika mēģināts noskaidrot, vai finanšu ziņā no Savienības saņemtie līdzekļi ir izmantoti saskaņā ar līgumsaistību noteikumiem.

138 Turklāt neatkarīgi no tiesību aktiem, kas piemērojami aplūkotajiem dotāciju līgumiem, Komisijai saskaņā ar LESD 317. pantu ir pienākums nodrošināt Savienības resursu pareizu finanšu vadību. Savienības dotāciju piešķiršanas sistēmā šo dotāciju izlietojums ir pakļauts noteikumiem, kas var novest pie daļējas vai pilnīgas jau piešķirtās dotācijas apturēšanas. Dotācijas saņēmējs šī iemesla dēļ nesaņem nekādas galīgas tiesības uz visu dotācijas maksājumu, ja viņš neievēro nosacījumus, no kādiem ir atkarīga dotācija (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2007. gada 22. maijs, Komisija/*IIC*, T-500/04, EU:T:2007:146, 93. punkts).

139 Saskaņā ar pamatprincipu, kas reglamentē Savienības dotāciju piešķiršanu, dotācijas var tikt piešķirtas tikai attiecībā uz faktiski veiktajiem izdevumiem. Tādējādi, lai Komisija varētu veikt kontroles funkciju, dotāciju saņēmējiem ir jāpierāda, ka projektos, kuriem dotācija ir piešķirta, norādītās izmaksas ir attiecināmas. Tātad, lai attaisnotu konkrētas dotācijas piešķiršanu, nav pietiekami pierādīt, ka projekts ir izpildīts. Dotācijas saņēmējam ir turklāt jāsniedz pierādījumi, ka tas ir iekļāvis tādas izmaksas, kas atbilst attiecīgās dotācijas piešķiršanai paredzētajiem nosacījumiem. Saņēmēja pienākums ievērot paredzētos finanšu noteikumus ir viena no būtiskām tā saistībām, un tādējādi tas ir Savienības dotāciju piešķiršanas nosacījums (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2007. gada 22. maijs, Komisija/*IIC*, T-500/04, EU:T:2007:146, 94. punkts).

140 Tādēļ, ņemot vērā *OLAF* izmeklēšanas ziņojumā izklāstītos konstatējumus par prasītājas piekopto praksi, kā arī iepriekš minētos judikatūras principus, Komisijai nevarētu pārmest, ka tā, pieņemot apstrīdētos pasākumus, būtu pārkāpusi samērīguma principu.

141 Otrkārt, savā argumentācijā attiecībā uz samērīguma principu prasītāja apgalvo, ka Komisija ir rīkojusies nepieņemamā veidā, veicot pasākumus, kas skar visus tās saistošos nolīgumus, lai gan, pēc tās domām, aizliegtās darbības tika konstatētas tikai atsevišķās situācijās. No prasītājas viedokļa labāks risinājums būtu bijis to informēt par problēmām un lūgt izdarīt korekcijas tajos posteņos, kuros bija iekļauti neattiecināmi izdevumi.

142 Šajā ziņā ir jāatzīmē, ka Komisijas veiktie pasākumi, kurus apstrīd prasītāja, iekļaujas situācijā, kad birojs, kas ir oficiāli atbildīgs par Savienības līdzekļu ļaunprātīgas izmantošanas apkarošanu, paziņoja minētajai iestādei par tādu pierādījumu elementu pastāvēšanu, kuri liecināja, ka prasītāja vainojama nopietnā un atkārtotā krāpšanā, izmantojot šos līdzekļus.

143 Šajā kontekstā Komisija varēja uzskatīt, ka, apturot tikai dažus maksājumus vai pārtraucot tikai dažus no tiem nolīgumiem, kas to saistīja ar prasītāju, Savienības finanšu intereses netiktu aizsargātas pietiekami efektīvā veidā, kas būtu pretrunā ar LESD 317. pantu tai noteiktajam pienākumam. Tā kā izmeklēšana tika veikta izlases veidā, viena nolīguma ietvaros konstatēto pārkāpumu esamība varēja ietekmēt Komisijas uzticēšanos savam līgumpartnerim un tā varēja apšaubīt prasītājas līdzdalību visos ar to noslēgtajos nolīgumos.

144 No šiem apsvērumiem izriet, ka ir jānoraida prasītājas izvirzītais piektais pamats, proti, pamats par samērīguma principa neievērošanu.

145 Pamatojoties uz šiem apsvērumiem, ir jānoraida pieci pamati, ko prasītāja izvirzīja, lai pamatotu pirmo un otro prasījumu.

Par trešo un ceturto prasījumu

146 Ar trešo un ceturto prasījumu prasītāja lūdz Vispārējo tiesu piespriest Komisijai samaksāt summas, kuru izmaksa saskaņā ar PP7 un A2020 nolīgumiem esot nelikumīgi apturēta un kuru apmērs attiecīgi esot 607 404,49 EUR un 226 688,68 EUR, pieskaitot nokavējuma procentus.

147 Šajā ziņā, kā atzīst Komisija, ir jānorāda, ka prasītājai laikā pirms nolīguma izbeigšanas varēja rasties attiecināmās izmaksas, kuru apmaksu tā varētu lūgt saskaņā ar attiecīgajiem līgumu noteikumiem.

148 Tomēr ir jāatgādina, ka Savienības finansējums, piemērojot dotāciju līgumus, neveido atlīdzību par darbu, ko veikusi prasītāja, bet tā ir dotācija, kura piešķirta projektiem, ko tā veic, un kuras izmaksa ir pakļauta precīziem līgumā paredzētiem nosacījumiem. Savienības finansējums paredzēts tikai tādu attiecināmo izmaksu segšanai, kuras ir paredzētas attiecīgajos līgumos.

149 Šajā ziņā vispārīgajos noteikumos, kas iekļauti PP7 ietvaros noslēgto dotāciju nolīgumu II.39. panta 1. punktā, ir paredzēts, ka līguma izbeigšanas gadījumā Komisijas ieguldījumi var segt tikai tās attiecināmās izmaksas, kas radušās un apstiprinātas līdz līguma izbeigšanas faktiskajam datumam. Runājot par dotāciju nolīgumiem saistībā ar A2020, 50.3.3. panta b) punktā ir paredzēts, ka Komisija, pamatojoties uz periodiskiem ziņojumiem, galīgo ziņojumu un ziņojumu par maksājumu pārskaitīšanu, pārbauda, vai saņēmēja saņemtie maksājumi nepārsniedz Savienības ieguldījumu (ko aprēķina, piemērojot atlīdzināšanas likmi attiecināmajām izmaksām, kuras saņēmējs paziņojis un Komisija apstiprinājusi), un ka tikai tās izmaksas, kas radušās attiecīgajam saņēmējam pirms nolīguma izbeigšanas datuma, ir attiecināmas.

150 Līdz ar to prasītāja var pieprasīt samaksāt pieprasītās summas tikai tiktāl, ciktāl tā tostarp pierāda, ka tās atbilst attiecināmajām izmaksām, kas radušās un apstiprinātas līdz līguma izbeigšanas faktiskajam datumam.

151 Tomēr šajā lietā prasītāja nav iesniegusi nekādus konkrētus pierādījumus vai argumentus šajā sakarā. Tā ir vienīgi pieprasījusi samaksāt summas, kas minētas šā sprieduma 146. punktā, nepaskaidrojot, kam tās atbilst, un nesniedzot nekādus pierādījumus, lai pamatotu šos skaitļus, ņemot vērā prasības, kas paredzētas līgumu noteikumos.

152 No tā izriet, ka trešais un ceturtais prasījums ir jānoraida kā nepamatoti, un attiecībā uz šiem prasījumiem nav jāizvērtē prasītājas interese celt prasību.

Par septīto prasījumu

153 Ar savu septīto prasījumu prasītāja "pakārtoti" lūdz iecelt ekspertu, kura uzdevums būtu veikt aplūkoto dotāciju līgumu finanšu revīziju, lai noteiktu to nesamaksāto attiecināmo izmaksu summu, kura būtu jāuzskata par noteikti maksājamām. Šis lūgums ir jāsaprot kā ierosinājums Vispārējai tiesai veikt pierādījumu savākšanas pasākumu atbilstoši Reglamenta 91. panta e) punktam.

154 Šajā ziņā ir jānorāda, ka prasītājas pienākums, ņemot vērā tās līgumsaistības, ir sniegt pierādījumus par tās izdevumiem atbilstoši pierādīšanas prasībām, kas paredzētas vispārīgajos nosacījumos, kuri iekļauti PP7 ietvaros noslēgto dotāciju nolīgumu II.14. panta 1. punktā un A2020 ietvaros noslēgto dotāciju nolīgumu 6. pantā (spriedumi, 2007. gada 22. maijs, Komisija/*IIC*, T-500/04, EU:T:2007:146, 104. un 105. punkts; 2010. gada 17. jūnijs, *CEVA*/Komisija, T-428/07 un T-455/07, EU:T:2010:240, 141. punkts, un 2016. gada 5. oktobris, *European Children's Fashion Association* un *Instituto de Economía Pública*/*EACEA*, T-724/14, nav publicēts, EU:T:2016:600, 137. punkts).

155 Turklāt Vispārējā tiesa ir vienīgā tiesa, kas var spriest par to, vai, iespējams, tās rīcībā esošā informācija par lietām, kuras tai nodotas izskatīšanai, būtu jāpapildina, izdodot rīkojumu veikt šādus pierādījumu savākšanas pasākumus (kādus tiek lūgts veikt arī šajā lietā), ar kuriem nevar kompensēt prasītājas pierādījumu sniegšanas ziņā pieļautu bezdarbību (skat. spriedumu, 2009. gada 16. jūlijs, *SELEX Sistemi Integrati*/Komisija, C-481/07 P, nav publicēts, EU:C:2009:461, 44. punkts un tajā minētā judikatūra). Šajā lietā, tā kā prasītāja nav norādījusi summas, kuras būtu tai jāmaksā, nav nepieciešams veikt lūgto pierādījumu savākšanas pasākumu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2016. gada 9. novembris, *Trivisio Prototyping*/Komisija, T-184/15, nav publicēts, EU:T:2016:652, 102. punkts).

Par prasību par ārpuslīgumisko zaudējumu atlīdzību

156 Prasītājas piektais prasījums attiecas uz Komisijas ārpuslīgumisko atbildību.

157 Prasības pieteikumā prasītāja apgalvo, ka ir ticis nodarīts kaitējums tās reputācijai un radušies zaudējumi saistībā ar tās pasūtījumiem. Prasītāja norāda, ka par to tika izplatīts verifikācijas brīdinājums Komisijas agrīnās brīdināšanas sistēmā, balstoties uz *OLAF* sniegto informāciju. Tomēr minētā informācija esot savākta, pārkāpjot prasītājas pamattiesības, kas ir uzskatāms par pietiekami būtisku tādas tiesību normas pārkāpumu, kas piešķir tiesības privātpersonām, proti, attiecīgā iestāde acīmredzami un būtiski ir pārkāpusi savas novērtējuma brīvības robežas.

158 Replikas rakstā prasītāja lūdz atlīdzināt papildu mantisko kaitējumu, kas tai radies Komisijas kļūdainās rīcības dēļ, jo tā, lai veiktu apstrīdētos pasākumus, izmantoja *OLAF* ziņojumu, kas bija sagatavots, izmantojot nelikumīgi iegūtus pierādījumus. Prasītāja norāda, ka maksājamo summu neizmaksāšana tai rada ievērojamus zaudējumus apgrozījuma ziņā, jo gandrīz viss šīs sabiedrības apgrozījums sastāv no Komisijas un tās aģentūru atbalstītajiem projektiem. Tā arī norāda, ka tās likvidācijas procesa uzsākšana palielina nodarīto mantisko kaitējumu un ka izslēgšanas brīdinājums, kas par to tika izplatīts agrīnās brīdināšanas sistēmā pēc sanācijas procesa uzsākšanas, jebkurā gadījumā neļauj tai saņemt jaunu finansējumu saskaņā ar dotācijas līgumiem PP7 vai A2020 ietvaros.

159 Atbildot uz Vispārējās tiesas uzdoto jautājumu, prasītāja tiesas sēdē precizēja, ka tās argumentācija par Komisijas kļūdaino rīcību attiecas tikai uz *OLAF* izmeklētāju pieļauto valsts tiesību un pamattiesību pārkāpumu no 2014. gada 2. līdz 5. decembrim veiktajās pārbaudēs un apskatēs. Prasītāja uzskata, ka šīs kļūdas dēļ, kas izraisīja maksājumu apturēšanu, nolīgumu izbeigšanu un jaunu līgumu neesamību, tā nav spējusi apmaksāt savas parādsaistības un tāpēc nonākusi likvidācijas procesā. Šāda likvidācija, kura nelabvēlīgi iespaidoja prasītājas reputāciju, radot šķēršļus jebkādai darbības atsākšanai īsā vai vidējā termiņā, esot palielinājusi prasītājai nodarīto materiālo kaitējumu.

160 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka Savienības ārpuslīgumiskā atbildība LESD 340. panta otrās daļas izpratnē par tās iestāžu pretlikumīgām darbībām var iestāties tikai tad, ja tiek izpildīts vairāku nosacījumu kopums, proti, iestādei pārmestās rīcības prettiesiskums, zaudējuma pastāvēšana un cēloņsakarības pastāvēšana starp pārmesto rīcību un norādīto kaitējumu (skat. spriedumu, 2010. gada 2. marts, *Arcelor* /Parlaments un Padome, T-16/04, EU:T:2010:54, 139. punkts un tajā minētā judikatūra).

161 Tā kā šie nosacījumi ir kumulatīvi, prasība ir jānoraida, ja kaut viens no šiem nosacījumiem nav izpildīts (skat. spriedumu, 2010. gada 2. marts, *Arcelor*/Parlaments un Padome, T-16/04, EU:T:2010:54, 140. punkts un tajā minētā judikatūra).

162 Turklāt jānorāda, ka tas, ka iestāde ir pārkāpusi līguma noteikumu, pats par sevi nevar izraisīt minētās iestādes ārpuslīgumisko atbildību attiecībā pret kādu no pusēm, ar ko tā ir noslēgusi līgumu, kurā ir ietverts minētais noteikums. Proti, šādā gadījumā nelikumības, kuras pieļaušanā tiek vainota minētā iestāde, izcelsme ir tikai līgumtiesiska un tā rodas no tās kā līgumslēdzējas puses saistībām, nevis cita statusa dēļ, piemēram, administratīvās iestādes statusa dēļ. Tādējādi šādos apstākļos prasības par

ārpuslīgumisko zaudējumu atlīdzību pamatojumam izvirzītais apgalvojums, ka esot pārkāpti līguma noteikumi, ir jāatzīst par neiedarbīgu (spriedums, 2015. gada 18. novembris, *Synergy Hellas*/Komisija, T-106/13, EU:T:2015:860, 149. punkts).

163 Tomēr nevar izslēgt, ka Savienības iestādes līgumiskā un ārpuslīgumiskā atbildība var līdzāspastāvēt attiecībā uz kādu no tās līgumpartneriem. Proti, prettiesiskas rīcības, kuras pieļaušanā var vainot iestādi un kura rada kaitējumu, kas var būt prasības par ārpuslīgumisku zaudējumu atlīdzināšanu priekšmets, raksturs nav iepriekš noteikts (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2004. gada 23. marts, Ombuds/*Lamberts*, C-234/02 P, EU:C:2004:174, 59. punkts un tajā minētā judikatūra, un 2009. gada 18. decembris, *Arizmendi* u.c./Padome un Komisija, T-440/03, T-121/04, T-171/04, T-208/04, T-365/04 un T-484/04, EU:T:2009:530, 65. punkts).

164 Pat ja tiktu pieņemts, ka šāda iestāžu atbildību līdzāspastāvēšana pastāv, tā ir iespējama tikai ar nosacījumu, ka, pirmkārt, nelikumība, kas tiek pārmesta attiecīgajai iestādei, ir ne tikai līgumsaistību, bet arī tai noteiktu vispārīgu saistību pārkāpums un, otrkārt, šī nelikumība no minēto vispārīgo saistību viedokļa ir izraisījusi citus zaudējumus, nevis tos, kas izriet no neatbilstošas līguma izpildes (spriedums, 2015. gada 18. novembris, *Synergy Hellas*/Komisija, T-106/13, EU:T:2015:860, 150. punkts).

165 Šajā lietā iebildums, ko prasītāja izvirzījusi, lai pamatotu savu prasību par ārpuslīgumisko zaudējumu atlīdzību, kas īsumā izklāstīts šā sprieduma 159. punktā, sakrīt ar apgalvotajiem līgumiska rakstura trūkumiem, uz kuriem prasītāja norādījusi savā pirmajā un otrajā prasījumā, un nav minēti nekādi citi zaudējumi kā vien tie, kas izriet no neatbilstošas līguma izpildes.

166 Katrā ziņā šajā spriedumā, izvērtējot pirmo un otro pamatu, ar ko prasītāja pamato savu prasību par Komisijas līgumsaistību pārkāpumu, tika nospriests, ka prasītājas apgalvojumi, kas izklāstīti iepriekš 159. punktā, ir jānoraida.

167 Tā kā prasītāja nav pierādījusi, ka Komisija būtu pieļāvusi kļūdu, kas radītu tās atbildību, tās celtā prasība par ārpuslīgumisko zaudējumu atlīdzību katrā ziņā būtu nepamatota.

168 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, prasība ir jānoraida kopumā.

Par tiesāšanās izdevumiem

169 Atbilstoši Reglamenta 134. panta 1. punktam lietas dalībniekam, kuram nolēmums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram nolēmums ir labvēlīgs. Šajā lietā, tā kā prasītājai spriedums ir nelabvēlīgs, tai jāpiespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus saskaņā ar Komisijas prasījumiem, tostarp izdevumus saistībā ar pagaidu noregulējuma tiesvedību.

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (pirmā palāta)

nospriež:

1) Prasību noraidīt.

2) *Sigma Orionis SA* atlīdzina tiesāšanās izdevumus, tostarp tos, kas saistīti ar pagaidu noregulējuma tiesvedību.

Pelikánová Nihoul Svenningsen

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2018. gada 3. maijā.

[Paraksti]

Satura rādītājs

Tiesvedības priekšvēsture 1

OLAF veiktā izmeklēšana 2

Komisijas veiktie pasākumi 3

Valsts procedūras 3

Tiesvedība un lietas dalībnieku prasījumi 4

Juridiskais pamatojums 6

Par prasību par līgumsaistību pārkāpumu 6

Par Vispārējās tiesas kompetenci 6

Piemērojamās tiesību normas 6

Par pieņemamību 6

– Par interesi celt prasību 6

– Par iebildi par nepieņemamību, kas ir saistīta ar prasības pieteikuma skaidrības un precizitātes trūkumu 7

Par pirmo un otro prasījumu 8

– Par pirmo pamatu – Izmeklēšanas palātas sprieduma res judicata spēka neievērošanu 8

– Par otro pamatu, kas attiecas uz Francijas tiesību pārkāpumu 9

– Par trešo pamatu, kas attiecas uz pamattiesību pārkāpumu 12

– Par ceturto pamatu, kas attiecas uz *OLAF* izmeklēšanas ziņojuma ietekmes uz dotācijas nolīgumiem, kuri noslēgti A2020 ietvaros, neesamību 14

– Par piekto pamatu, kas attiecas uz samērīguma principa pārkāpumu 14

Par trešo un ceturto prasījumu 17

Par septīto prasījumu 17

Par prasību par ārpuslīgumisko zaudējumu atlīdzību 18

Par tiesāšanās izdevumiem 19